

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 21 lutego 2020 r.

Pozwem z dnia 22 października 2019 r. powodowie D. Z. i M. R. wspólnicy spółki cywilnej (...)H.U. D. wnieśli o zasądzenie od (...) S.A. kwoty 5 393,90 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwoty 4 184,30 od dnia 22 listopada 2018 r. oraz od kwoty 1 209,60 od dnia 28 listopada 2018 r. do dnia zapłaty.

W odpowiedzi na pozew (k. 84 i n.) pozwany wniósł o oddalenie powództwa wskazując, że poszkodowany miał możliwość skorzystania z pojazdu zastępczego zaoferowanego przez pozwanego.

Podstawa faktyczna rozstrzygnięcia wraz z omówieniem dowodów

W dniu 4 października 2018 r. doszło do uszkodzenia pojazdu F. (...) o numerze rejestracyjnym (...) będącego w użytkowaniu A. R. (1). Poszkodowany wynajął pojazd zastępczy w postaci samochodu marki H. (...) korzystając z oferty powodów na podstawie umowy z dnia 4 października 2018 r. Strony uzgodniły stawkę najmu pojazdu zastępczego na kwotę 140 zł netto dziennie. Jednocześnie powodowie z poszkodowanym zawarli umowę przelewu wierzytelności z tytułu szkody z dnia 7 listopada 2018 r. Najem pojazdu zastępczego trwał 34 dni a jego koszt ostatecznie wyniósł 5 854,80 zł. Pozwany uznając odpowiedzialność za powstałą szkodę co do zasady, ustalił decyzją z 21 listopada 2018 r. a następnie wypłacił tytułem odszkodowania kwotę 2 470 zł uznając najem za zasadny za okres 26 dni przy stawce wynoszącej 77 zł netto za dobę; odmówił wypłaty odszkodowania w wysokości kosztów przygotowania pojazdu do oględzin oraz przyznał odszkodowanie w kwocie 553,50 zł tytułem przechowania pojazdu uznając 15 dniowy okres przechowania za zasadny. Zarówno powód jak i poszkodowany posiadali informację o propozycji najmu pojazdu zastępczego w firmie współpracującej z pozwanym.

/okoliczność bezsporna/

Pozwany stale współpracuje z firmami wynajmującymi pojazdy zastępcze osobom poszkodowanym przez jego klientów a koszty najmu pojazdów zastępczych w tych firmach wynoszą 95 zł za dzień najmu pojazdu klasy C.

/pismo k. 96, oświadczenia k. 101-103/

Poszkodowany skorzystał z oferty najmu pojazdu zastępczego przedstawionej przez powoda z uwagi na jego szybką dostępność. W wyniku wypadku żona poszkodowanego odniosła obrażenia wymagające hospitalizacji i zapewnienie jej odpowiedniej pomocy było dla niego ważniejsze niż szukanie najkorzystniejszej oferty najmu pojazdu zastępczego. W późniejszym terminie dla poszkodowanego było istotne, aby mógł udostępnić pojazd swojemu synowi, aby nie ponosić ryzyka uszkodzeń udostępnionego pojazdu (co było istotnym ryzykiem, gdyż syn poszkodowanego w istocie uszkodził wypożyczony od powoda pojazd), móc przewozić w samochodzie psa.

/oświadczenie k. 26, przesłuchanie powoda/

Pozwany nie był w stanie zapewnić poszkodowanemu pojazdowi na ww. zasadach.

/korespondencja mailowa k. 32-39, oświadczenie k. 40, przesłuchanie powoda/

Poszkodowany zgłosił szkodę w dniu 4 października 2018 r. Następnie pojazd poszkodowanego został przetransportowany na parking przy warsztacie powodów i w dniu 9 października 2018 r. poddany oględzinom przez przedstawiciela pozwanego.

/okoliczności bezsporne/

W trakcie oględzin konieczne było podniesienie uszkodzonego pojazdu na podnośniki w celu wskazania wszystkich uszkodzeń pojazdu (uszkodzona podłoga) oraz odblokowanie uszkodzonych drzwi w pojeździe w celu dokonania oględzin wnętrza pojazdu. Powód D. Z. wykonał te czynności na polecenie pracownika pozwanego. Koszt usługi przygotowania pojazdu do oględzin wyniósł 98,40 zł.

/zeznania powoda, faktura k. 19/

W dniu 11 października 2018 r. powód otrzymał protokół z oględzin pojazdu ze wskazanym zakresem szkody zaś ostateczną decyzję o przyznaniu odszkodowania wydano w dniu 24 października 2018 r.

/okoliczność bezsporna/

Poszkodowany sprzedał uszkodzony pojazd w dniu 7 listopada 2019 r.

/umowa sprzedaży/

W okresie od 4 października 2018 r. do 7 listopada 2019 r. pojazd uszkodzonego przebywał na parkingu przy warsztacie powoda. Łączny koszt przechowania pojazdu wyniósł 1 254,60 zł.

/zeznania powoda, umowa k. 20, faktura k. 21/

W dniu 12 października 2018 r. doszło do uszkodzenia pojazdu A. (...) o numerze rejestracyjnym (...) będącego w użytkowaniu D. P.. Poszkodowany wynajął pojazd zastępczy w postaci samochodu marki H. (...) korzystając z oferty powodów na podstawie umowy z dnia 12 października 2018 r. Strony uzgodniły stawkę najmu pojazdu zastępczego na kwotę 140 zł netto dziennie. Jednocześnie powodowie z uszkodzonym zawarli umowę przelewu wierzytelności z tytułu szkody z dnia 12 października 2018 r. Najem pojazdu zastępczego trwał 18 dni a jego koszt ostatecznie wyniósł 3 099,60 zł. Pozwany uznając odpowiedzialność za powstałą szkodę co do zasady, ustalił decyzją z dnia 27 listopada 2018 r. a wypłacił odszkodowanie tytułem zwrotu kosztów pojazdu zastępczego kwotę 1 890 zł uznając najem za zasadny za okres 18 dni przy stawce wynoszącej 77,24 zł netto za dobę. Zarówno powód jak i uszkodzony posiadali informację o propozycji najmu pojazdu zastępczego w firmie współpracującej z pozwanym.

/okoliczność bezsporna/

Poszkodowany skorzystał z oferty najmu pojazdu zastępczego przedstawionej przez powoda z uwagi na jego szybką dostępność oraz zapewnienie pojazdu zastępczego na cały okres likwidacji szkody. Poszkodowany nie skorzystał z propozycji najmu za pośrednictwem firm współpracujących z pozwanym z uwagi na nieprzedstawienie mu warunków najmu pojazdu zastępczego. W szczególności uszkodzony chciał znać zakres swojej odpowiedzialności za ewentualne uszkodzenie pojazdu najmowanego i wysokość dodatkowych kosztów.

/oświadczenie k. 56, przesłuchanie powoda/

Pozwany nie był w stanie zapewnić uszkodzanemu pojazdowi na ww. zasadach i nie przedstawił uszkodzanemu wszystkich warunków najmu pojazdu zastępczego.

/korespondencja mailowa k. 49-55, oświadczenie k.56, przesłuchanie powoda, regulaminy i cenniki k. 57-78/

Powyższy stan faktyczny oparto o wyżej wskazane dowody, których wiarygodność w zasadzie nie była kwestionowana w toku postępowania i którym Sąd w pełni dał wiarę.

Sąd w aktach szkody i w dokumentach przedłożonych przez pozwanego nie odnalazł korespondencji pomiędzy powodem a K. R., na którą powoływał się pozwany w odpowiedzi na pozew i okoliczności wskazywane przez pozwanego w tym zakresie uznał za nieudowodnione.

Podstawa prawna wyroku z przytoczeniem przepisów prawa

Roszczenie powoda względem pozwanego towarzystwa ubezpieczeń znajduje oparcie w treści art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (test jedn. Dz.U z 2019 poz. 2214 ze zm.), zgodnie z którym poszkodowany w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia obowiązkowego odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczeń bezpośrednio od zakładu ubezpieczeń. Drugą podstawą jest art. 822 § 4 k.c. w zw. z art. 822 § 1 – 3 k.c.

Zgodnie z art. 3 ust 1 w zw. art. 4 pkt 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych umowa ubezpieczenia obowiązkowego odpowiedzialności cywilnej obejmuje ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów. Zasady ponoszenia odpowiedzialności za szkody powstałe w związku z ruchem pojazdu określają art. 436 k.c. w zw. z art. 435 par. 1 k.c.

Zakres odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń za powstałą szkodę jest uzależniony od zakresu odpowiedzialności posiadacza lub kierującego pojazdem. Z treści art. 34 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych wynika, że z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, będącą następstwem śmierci, uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia bądź też utraty, zniszczenia lub uszkodzenia mienia. Powyższy obowiązek doprecyzowuje art. 35 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, który stanowi, że ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych jest objęta odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej, wyrzuciła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu.

Wysokość odszkodowania winna odpowiadać wysokości odszkodowania należnego od ubezpieczonego na podstawie ogólnych zasad odpowiedzialności.

Przepis art. 36 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych stanowi, że odszkodowanie ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym, najwyżej jednak do ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej.

Posiadacz pojazdu odpowiada natomiast za szkodę w pełnej wysokości, na podstawie art. 361 § 2 k.c. Z powyższego przepisu wynika, że granicach określonych w § 1, w braku odmiennego przepisu ustawy lub postanowienia umowy, naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł, oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono. Należy przyjąć, że szkodą jest uszczerbek majątkowy, czyli zmniejszenie się majątku wskutek określonego zdarzenia, z pominięciem tych zdarzeń, które zależą od woli doznającego uszczerbku. Stosownie do art. 363 § 1 zd. 1 k.c. naprawienie szkody powinno nastąpić, według wyboru poszkodowanego, bądź przez przywrócenie stanu poprzedniego, bądź przez zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej.

W przedmiotowej sprawie sam fakt odpowiedzialności pozwanego za szkodę nie był kwestią sporną. Powód za pomocą umowy przelewu wierzytelności wykazał także swoją legitymację czynną.

Sporną pomiędzy stronami pozostawała kwestia zasadności najęcia pojazdu zastępczego u powoda oraz czas najmu pojazdu ponad okres uznany w przypadku szkody w pojeździe F. (...).

Przeprowadzone postępowanie dowodowe doprowadziło do wniosku, że pełen okres najmu w przypadku uszkodzenia pojazdu F. (...) był zasadny w całości.

Postępowanie dowodowe ujawniło, że poszkodowany podjął odpowiednie działania zmierzające do zagospodarowania uszkodzonego pojazdu. Jak sam powód w swoich pismach wskazywał, w jego ocenie okres na zagospodarowanie pojazdu do wypłaty odszkodowania nie powinien wynosić więcej niż 14 dni. W niniejszym przypadku podpisanie umowy sprzedaży wraku nastąpił właśnie w 14 dniu po wypłacie odszkodowania. W aktach sprawy nie znaleziono żadnych dowodów na to, że sprzedaż wraku mogła nastąpić wcześniej lub znalezienie nabywcy uszkodzonego pojazdu

mogło nastąpić wcześniej niż nastąpiła nawet przy uwzględnieniu, że pozwany przedstawił ofertę zakupu pojazdu uszkodzonego. W tym miejscu należało podkreślić, że zwyczajowo uznawany przez ubezpieczycieli okres 7 lub 14 dniowy na zagospodarowanie wraku pojazdu w szkodzie całkowitej nie ma charakteru ustawowego a jedynie zwyczajowo uznawany. Niemniej jednak to powód powinien wykazać, że korzystając z pojazdu zastępczego czynił starania zmierzające do zbycia lub naprawy uszkodzonego pojazdu oraz ewentualnie poczynił starania zmierzające do nabycia pojazdu w miejsce uszkodzonego. W niniejszej sprawie zostało wykazane, że poszkodowany nie był, jak sugeruje w odpowiedzi na pozew bierny w oczekiwaniu na uzyskanie odszkodowania lecz w toku likwidacji szkody były podejmowane działania zmierzające do zbycia wraku. W tych okolicznościach za zasadny uznano cały okres, w którym poszkodowany korzystał z pojazdu zastępczego.

W zakresie stawek za najem pojazdu zastępczego należało wskazać, co do zasady poszkodowany posiada wybór podmiotu, w którym wynajmie pojazd zastępczy. Nie jest zatem związany propozycją najmu pojazdu zastępczego złożoną przez ubezpieczyciela. Jednocześnie jednak poszkodowany korzystając z usług podmiotu, którego stawki są wyższe niż uznawane przez ubezpieczyciela naraża się na ryzyko nieodzyskania wszystkich kosztów poniesionych tytułem najmu pojazdu zastępczego. Jak wyraźnie wskazał Sąd Najwyższy w uchwale 24 sierpnia 2018 r. (III CZP 20/17) wydatki na najem pojazdu zastępczego poniesione przez poszkodowanego, przekraczające koszty zaproponowanego przez ubezpieczyciela skorzystania z takiego pojazdu są objęte odpowiedzialnością z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, jeżeli ich poniesienie było celowe i ekonomicznie uzasadnione. Uchwała stanowiła odstępstwo od dotychczasowej linii orzeczniczej opartej na orzeczeniach Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2003 r., III CZP 32/03, OSNC 2004/4/51 i z dnia 24 lutego 2006 r., III CZP 91/05) wyraźnie wskazując, że w przypadku szkody, na której wysokość poszkodowany na wpływ ma on obowiązek współdziałania z ubezpieczycielem w celu jej minimalizacji nawet kosztem drobnych niedogodności o charakterze niemajątkowym.

Postępowanie dowodowe w niniejszej sprawie doprowadziło do wniosku, że poszkodowany A. R. (2) był uprawniony do skorzystania z droższej oferty przedstawionej przez powoda z uwagi na dostępność pojazdu zastępczego „od ręki”, co było usprawiedliwione obrażeniami odniesionymi przez żonę poszkodowanego w wypadku oraz możliwość udostępniania pojazdu swojemu synowi, któremu udostępniał także pojazd uszkodzony. Dodatkowo skorzystanie z droższej oferty powodów było uzasadnione brakiem udziału w szkodzie własnej w razie uszkodzenia pojazdu zastępczego. Co do zasady tę przesłankę należałoby uznawać za uzasadnione, gdy pojazd uszkodzony również posiadał ubezpieczenia autocasco bez udziału własnego jednakże w niniejszej sprawie było to uzasadnione także różnicą wartości pojazdu uszkodzonego oraz pojazdu zastępczego. O ile bowiem takie ubezpieczenie w pojeździe uszkodzonym nie było ekonomicznie uzasadnione tak w przypadku droższego pojazdu zastępczego było to w zasadzie konieczne. Niezależnie zatem od wyboru oferty poszkodowany powinien mieć prawo do zwrotu także kosztów dodatkowego ubezpieczenia.

Powód wykazał także, iż zasadnie naliczył wynagrodzenie za przygotowanie pojazdu do oględzin. W ocenie Sądu koszt takich oględzin przyśpieszył proces likwidacji szkody i był wyrazem właściwej współpracy pomiędzy poszkodowanym a ubezpieczycielem.

Sąd nie podzielił stanowiska pozwanego, że koszt przechowywania pojazdu uszkodzonego nie pozostawał w związku przyczynowym ze szkodą. O ile w przypadku dokonania naprawy pojazdu uszkodzonego przez ten sam zakład, który zajmował się przechowaniem pojazdu można uznać, że koszt przechowania jest składową wynagrodzenia za naprawę pojazdu tak w sytuacji, w której dochodzi do rozliczenia szkody poprzez uznanie jej za szkodę całkowitą, lub do naprawy dochodzi w innym zakładzie naprawczym koszt przechowania pojazdu stanowi kategorię odrębnych kosztów. W niniejszej sprawie przechowanie pojazdu na parkingu powodów było uzasadnione m.in. koniecznością dokonania szczegółowych oględzin pojazdu.

W ocenie Sądu w przypadku szkody w pojeździe A. (...) również D. P. był uprawniony do skorzystania z droższej oferty najmu pojazdu zastępczego złożonej przez powoda. Postępowanie dowodowe w niniejszej sprawie dało podstawę

do uznania, że poszkodowany mógł oczekiwać od pozwanego oferty najmu pojazdu zastępczego bez dodatkowych kosztów, której to oferty pozwany nie złożył.

Tym samym na rzecz powoda należało zasądzić całą dochodzoną kwotę.

O odsetkach orzeczono zgodnie z art. 481 § 1 k.c. termin wymagalności roszczenia ustalając na dzień ostatecznej decyzji o odmowie przyznania odszkodowania w dochodzonej kwocie.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. Na koszty powoda złożyły się: opłata od pozwu w kwocie 400 zł, wynagrodzenie pełnomocnika powoda w kwocie 1 800 zł zgodnie z § 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. poz. 1800) oraz opłata skarbową od przedłożonego pełnomocnictwa w kwocie 17 zł (art. 1 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej w zw. z cz. IV załącznika do ustawy).

Sędzia Sądu Rejonowego Karol Sala

Sygnatura akt VI GC 2878/19

ZARZĄDZENIE

- odnotować uzasadnienie,

- przesłać odpis wyroku z uzasadnieniem pełnomocnikowi pozwanego z pouczeniem o sposobie i terminie wnoszenia apelacji;

- kal. 14 dni

B.- (...).03.2020